

Δυσγραφία

Η γραφή είναι μια αναπτυξιακή διαδικασία κατά την οποία τα παιδιά μαθαίνουν τις απαραίτητες κινητικές δεξιότητες που απαιτούνται για να γράψουν, καθώς και τις δεξιότητες που απαιτούνται για να μεταφέρουν τη σκέψη τους στο γραπτό.

Επομένως η γραφή εκ φύσεως, είναι ένας πολύπλοκος μηχανισμός και απαιτεί τόσο κινητικές δεξιότητες, όσο και δεξιότητες επεξεργασίας των πληροφοριών. **Πότε όμως μπορούμε να μιλήσουμε για δυσκολία στις δεξιότητες γραφής και πότε η γραφή μπορεί να αποτελέσει σημάδι μαθησιακής δυσκολίας;**

Η δυσγραφία ανήκει στις μαθησιακές δυσκολίες και επηρεάζει σημαντικά τις ικανότητες γραφής. Μπορεί να εκδηλωθεί με δυσκολία στην ορθογραφία, με κακό γραφικό χαρακτήρα και με δυσκολία μεταφοράς της σκέψης στο γραπτό λόγο. Η δυσγραφία προκαλεί κούραση στο γράψιμο και φτωχή οργάνωση του γραπτού τόσο σε επίπεδο γραμμής όσο και σε επίπεδο σελίδας.

Ποια είναι τα προειδοποιητικά σημάδια της δυσγραφίας;

Ο κακός γραφικός χαρακτήρας από μόνος του δεν αποτελεί ένδειξη ότι το άτομο έχει δυσγραφία. Δεδομένου ότι η δυσγραφία είναι μια εξελικτική δυσκολία που συνδέεται με τη δυσκολία επεξεργασίας των πληροφοριών, οι δυσκολίες που παρουσιάζει το άτομο μπορεί να αλλάξουν κατά τη διάρκεια της ζωής του.

Σύμφωνα με το διεθνές κέντρο μαθησιακών δυσκολιών, τα παρακάτω χαρακτηριστικά αποτελούν ενδείξεις δυσγραφίας:

- Παράξενη και ανορθόδοξη τοποθέτηση του καρπού, του σώματος και σφίξιμο των δακτύλων κατά το γράψιμο.
- Ανορθόγραφο γράψιμο.
- Ανάμειξη κεφαλαίων και μικρών γραμμάτων.
- Κουράζεται γρήγορα όταν γράφει.
- Μη κανονικό μέγεθος και σχήμα στα γράμματα.
- Ημιτελή γράμματα ή λέξεις σε προτάσεις.
- Κακή χρήση των γραμμών και των περιθωρίων στο τετράδιο.
- Κακή οργάνωση της σελίδας και της σκέψης.
- Αργοπορία κατά την αντιγραφή και μειωμένη ταχύτητα γραφής.
- Συχνά παρατηρείται ψιθύρισμα και λεκτικά σήματα κατά το γράψιμο.
- Δυσκολία στη δομή, στη σύνταξη και στη γραμματική.
- Μεγάλη απόκλιση μεταξύ του προφορικού λόγου και του γραπτού λόγου.

Πώς μπορούν να βοηθηθούν τα παιδιά;

Υπάρχουν πολλοί τρόποι και στρατηγικές που μπορούν να βοηθήσουν το παιδί με δυσγραφία να βελτιώσει τις δεξιότητες γραφής. Παρακάτω ακολουθούν μερικά παραδείγματα:

Γραφή

- Το παιδί είναι καλό να γράφει πάντα σε τετράδιο ή χαρτί που έχει γραμμές έτσι ώστε να έχει έναν οδηγό για το πού πρέπει να βρίσκονται τα γράμματα.
- Δοκιμάστε διαφορετικά μολύβια ή στυλό για να βρείτε αυτό που είναι πιο άνετο για το παιδί.
- Βοηθήστε το παιδί να εξασκηθεί στο σχεδιασμό γραμμάτων και αριθμών, κάνοντας κινήσεις του βραχίονα στον αέρα έτσι ώστε να βελτιώσει τη μνήμη που αφορούν στα σχήματα αυτά. Επίσης το παιδί μπορεί να εξασκηθεί και να βελτιώσει τη μνήμη για τα γράμματα και τους αριθμούς κάνοντας μικρότερες και πιο λεπτές κινήσεις με το χέρι και τα δάχτυλα.
- Ενθαρρύνετε από νωρίς και πριν υιοθετήσει το παιδί αρνητικές συνήθειες γραφής, το σωστό κράτημα του μολυβιού, τη σωστή στάση του σώματος και τη σωστή τοποθέτηση του χαρτιού ή του τετραδίου κατά το γράψιμο.
- Χρησιμοποιήστε πολυ-αισθητηριακές τεχνικές και μεθόδους εκμάθησης των γραμμάτων, των αριθμών και των σχημάτων. Για παράδειγμα, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε πλαστελίνη ή προγράμματα σχεδίασης στον υπολογιστή.
- Μπορείτε να ενθαρρύνετε τη χρήση του υπολογιστή για το γράψιμο έτσι ώστε το παιδί να νιώθει περισσότερο ανακούφιση και λιγότερο απογοήτευση, αλλά μην αποκλείσετε σε καμία περίπτωση τη γραφή με το χέρι.

Γραπτή έκφραση

- Το παιδί μπορεί να ξεκινήσει να δουλεύει το κομμάτι της γραπτής έκφρασης και της έκθεσης πιο δημιουργικά με ζωγραφιές και σχέδια και συζητώντας το θέμα πρώτα προφορικά.
- Δώστε έμφαση στο κομμάτι της καθαρότητας των γραμμάτων, στη γραμματική και στον τρόπο που πρέπει να οργανωθούν οι ιδέες.
- Δείξτε στο παιδί διαφορετικά είδη γραφής και εξηγήστε το σκοπό τους όπως διηγήματα, άρθρα και ποιήματα.
- Μην κρίνετε τα γράμματα και την ορθογραφία του παιδιού όταν πρέπει να παραδώσει κάτι υπό πίεση χρόνου όπως για παράδειγμα στα διαγωνίσματα ή στα τεστ.
- Ζητήστε από το παιδί να διορθώσει το γραπτό του μετά από λίγη ώρα και αφού έχει πάρει κάποια απόσταση από αυτό. Έτσι θα είναι πιο εύκολο να εντοπίσει τα λάθη του.
- Βοηθήστε το παιδί να δημιουργήσει μια λίστα ελέγχου όταν γράφει κάτι. Για παράδειγμα, έλεγχος ορθογραφίας, συντακτικού, λογική εξέλιξη των ιδεών κλπ.
- Αποφύγετε την παπαγαλία και την αντιγραφή ιδεών. Αντίθετα ενθαρρύνετε το παιδί να επικεντρωθεί στο πώς να αναπτύσσει τις δικές του σκέψεις και ιδέες.
- Βοηθήστε το παιδί να ολοκληρώνει τις εργασίες του σε μικρά βήματα και όχι όλα με τη μία.

- Ενθαρρύνετε την εξάσκηση της γραφής σε πράγματα που δεν δημιουργούν άγχος στο παιδί όπως το ημερολόγιο, τη λίστα του σούπερ μάρκετ, οικογενειακά σημειώματα κ.α.

Οι γονείς θα πρέπει να θυμούνται ότι όπως κάθε δεξιότητα, έτσι και η γραφή, για να διδαχτεί σωστά πρέπει να έχουν υπομονή, να είναι θετικοί και να ενθαρρύνουν την εξάσκηση και την προσπάθεια του παιδιού – η δεξιότητα της γραφής θέλει χρόνο και εξάσκηση.